

Handlingsplan for et godt psykososialt miljø. Ljan skole og AKS

"Alle innenfor! – trygge elever i et godt
læringsmiljø"

Oppdatert 15.02.2017

Lovverk

Opplæringsloven §9A-3 omhandler elevenes psykososiale miljø.

"Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte elev kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør. "

Opplæringsloven §9a-3 – andre ledd- personalets handlingsplikt

"Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn."

Opplæringsloven §9a-3 – tredje ledd- Plikt til å behandle anmodningar fra elever/ foresatte.

"Dersom en elev eller forelder ber om tiltak som vedkjenn det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarest mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova.."

Opplyse om klageadgang, Forvaltningsloven § 28 og § 29

Personalets aktivitetsplikt: Byrådet i Oslo kommune har innført skjerpet aktivitetsplikt. I praksis vil plikten omfatte systematiske tiltak for å observere og lytte til elevstemmen i det daglige. Skolen har et skjerpet ansvar for å ivareta sårbare elever. Skolene skal styrke elevenes medvirkning i arbeidet med læringsmiljø.

Mål for skolemiljøet: Elevene på Ljan skole og AKS skal oppleve et inkluderende og trygt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Alle elever skal få være med i lek (eks. friminutt og utelek)

Alle elever skal ha noen å være sammen med og oppleve sosial tilhørighet.

Alle elever skal oppleve et skolemiljø fritt for krenkende atferd.

Alle elever skal få hjelp til å løse konflikter.

Alle elever skal opplever å bli lyttet til med empati og forståelse.

Alle elever skal oppmuntres til å ta en ansvarlig risiko og erfare at det er lov å gjøre feil.

Alle elever skal oppleve tilpasset opplæring.

Mål for skolemiljøarbeidet: Ljan skole og AKS har rutiner og jobber systematisk for å sikre elevenes psykososiale miljø, jfr § 9A-3.

Alle skolens ansatte kjenner til aktivitets- og handlingsplikten. Ved mistanke eller kunnskap om gjentakende krenkende atferd utløses meldeplikten. Den ansatte griper inn, undersøker saken, skriver logg og varsler ledelsen. Rektor/inspektør fatter vedtak jfr 9A-3, tredje ledd i samråd med foresatte. Vedtak fattes også når elev eller foresatte melder bekymring.

9A-3 saker følges opp i ledermøte en gang i måneden, samarbeidsmøte skole-AKS som avholdes annenhver uke og antallet rapporteres til Driftsstyret. Skolens handlingsplan behandles i elevråd, FAU, driftsstyre, SMU og skolens personale en gang i året.

Skolens og AKS definisjon av krenkende atferd:

Ord eller handlinger begått av barn eller voksne, som oppleves som negative eller sårende av andre.

Eksempel på krenkende atferd:

Fysisk vold, knuffing, utskjelling, negativt kroppsspråk, blikk eller utestenging.

Negative ytringer om kjønn, utseende, familie, etnisk opprinnelse, religion eller funksjonshemninger. Negative kommentarer på mobil eller sosiale medier.

Ertet på en ekkel måte, kalt stygge ting, hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordrer, herset med eller undertrykket.

Krenkende atferd kan skje som enkelthandlinger eller ved gjentatte handlinger.

Grunnet ubalanse i makt - og styrkeforholdet mellom voksen og elev på en skole, hviler det et ekstra ansvar på de voksne til å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende. Det gjelder spesielt bruk av ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven.

Definisjon av mobbing:

Gjentatt negativ atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare seg.

Ljan skoles handlingsplan for et godt psykososialt miljø viser skolens beredskap i å forebygge, avdekke, iverksette tiltak og følge opp krenkende atferd. Handlingsplanen inneholder rutiner, tiltak og faglige prinsipp som skal følges **av alle ansatte ved skolen.**

Forebyggende arbeid på Ljan skole og Aktivitetsskole

Skolenivå/ Aktivitetsskole

Regler for orden og oppførsel. Skolen har felles regler for orden og oppførsel som alle elever og ansatte følger. Foresatte får informasjon ved skolestart.

Trivselsundersøkelser. Skolen gjennomfører trivselsundersøkelser på alle trinn to ganger i året. Målet med disse er å fange opp elever opplever sosiale utfordringer. Det gir også elevene mulighet til å fortelle om de ser eller vet om mobbing rundt seg.

Sirkelmetoden. AKS personalet gjennomgår elevgruppa minst en gang i semesteret for å avdekke elever som har lite kontakt med ansatte. Tiltak iverksettes for å sikre at alle blir sett og hørt. AKS ledere har halvårlige samarbeidsmøter med lærere på 1.- 4. trinn.

Elevundersøkelsen. 5. – 7. trinn gjennomfører elevundersøkelsen hvert år. Resultatet er styrende for strategisk plan og for arbeidet med læringsmiljøet. Trinnets lærere reflekterer over eget resultat og iverksetter tiltak med ledelsen.

Elevråd. Leder og nestleder i elevrådet sitter i skolemiljøutvalget, der elevenes psykososiale miljø står i fokus - Opplæringsloven § 9a. Elevrådet involveres i oppfølgingen av trivsels- og elevundersøkelsen, og medvirker til å ivareta elevenes læringsmiljø.

Skolemiljøutvalget består av FAU representant, elevrådsleder, elevrådsnestleder, baseleder AKS, kontaktlærer for elevrådet og rektor. SMU gjennomføres to ganger i året. Elevundersøkelse og handlingsplan for trygt læringsmiljø er sentrale temaer.

Årlig elevrådskonferanse. Læringsmiljø er overordnet tema. Elevrådsrepresentanter og vararepresentanter deltar. Tema tar utgangspunkt i elevrådets vurdering resultatet fra elevundersøkelsen. Dette bearbeides i klassene og elevrådskonferansen jobber frem tiltak. Stopp –gå vekk-si fra regelen. Skolestartsamling minner om, hvordan regelen skal forstås.

Ansatte etterspør elevenes forståelse gjennom året.

Trivselsvakter. I friminuttene er elever på 6. trinn ute og hjelper andre elever med igangsetting av lek, oppfølging av elever om de går alene osv. Elevene har egen vest og er godt synlige ute.

Lekegrupper. Lærere organiserer etter behov lekegrupper ute. Det er da avtalt på forhånd hvem som skal leke sammen, hva de skal leke og hvor de møtes. Det er et tiltak for å sikre at alle har noen å være sammen med, og at flere blir kjent i lek.

Vennegrupper. Vennegrupper på 1.- 4. trinn og samværsgrupper på 5.- 7. trinn.

Sosial kompetanseplan. Planen er organisert rundt fem ferdighetsdimensjoner: Empati, samarbeid, selvhevdelse, selvkontroll og ansvarlighet.

Friminutt og utelek. Personalet enes om rutiner og felles regler ved skolestart for at elevene skal oppleve lik praksis. Alle voksne sirkulerer og oppsøker aktivt elever for å påse at alle elever har det bra. Elevrådet medvirker til utarbeidelse av forventningsplakat for uteområdet.

Klassenivå

Forventninger til elevatferd lages med bakgrunn i skolens regler for orden og oppførsel.

Klassemøter gjennomføres i forkant av elevråd.

Elevrådsrepresentantene øver på å representere klassen og hvordan de kan drøfte saker i klassen.

Trivselsundersøkelser gjennomføres trinnvis to ganger pr år (september og februar) i alle klasse. Undersøkelsen er ikke anonym, tiltak iverksettes på trinnet og rapporteres til inspektør.

Individnivå

Elevsamtaler som sikrer at mobbing avdekkes

Elevaktiv utviklingssamtale hvor eleven forteller om sin opplevelse av eget læringsmiljø

Skriftlig vurdering

Kontinuerlig. Foresatte kontakter skolen dersom det oppstår vanskelige situasjoner for eget barn.

Annet

Samarbeid med FAU

Skolemiljøutvalg

Jevnlige møter mellom skolens ledelse, Aktivitetsskoleleder, baseledere og inspektør

Sosial kompetanseplan

Fellessamlinger

Forventninger og felles regler for friminutt og utelek (forventningsplakater)

Felles regler for mobilbruk

Felles regler for leksehjelp

Skolens samarbeidspartnere i nærmiljøet bes skrive under på Partnerskap mot mobbing i Oslo

Rutiner for oppfølging av krenkende atferd.

1.

Undersøkelser. Alle ansatte på skolen/AKS har plikt til å finne ut hva som faktisk har skjedd. Det skal tas tak i situasjonen så raskt som mulig. Samtale med de involverte for å skaffe nyansert informasjon og gi støtte. Kontaktlærer/ AKS-ledere informerer foresatte.

2.

Ved mistanke om krenkende adferd/mobbing skal det rapporteres til ledelsen/AKS-ledere. Det skal legges skriftlig informasjon med kopi i elevmappen. Vold skal meldes rektor/ ledelse. Elever, lærere og foresatte kan melde til skolen om mobbing og/eller dårlig psykososialt skolemiljø.

3.

Rektor/inspektør fatter vedtak dersom det avdekkes krenkende adferd/mobbing. Dersom foresatte eller elev ber om tiltak skal det også fattes et vedtak, paragraf 9A-3.

4.

Samtale med de involverte for å skaffe informasjon, gi støtte og løse situasjonen. Informere foresatte samme dag som skolen er blitt kjent med situasjonen. Sakene er som regel sammensatte. Alle parter bes reflektere omkring årsak-virkning og være åpne for andres perspektiver. Samtalene dokumenteres. Skolen søker råd og hjelp om nødvendig hos PPT, barnevern, politi eller BUP.

Mulige konsekvenser ved mobbing/krenkende adferd

Nivå 1:

Ringe hjem fra kontoret.

Konsekvenser må stå i forhold til forseelsen og avtales med foresatte.

Nivå 2:

Etter avtale med foresatte kan elever som viser krenkende adferd/mobber starte tidligere på skolen, slik at offeret ikke plages på skoleveien.

Etter avtale med foresatte kan elever som viser krenkende adferd/mobber sitte igjen etter undervisningen er slutt slik at offeret ikke plages på hjemveien.

Nivå 3:

Elever som viser krenkende adferd/mobber kan få undervisning utenfor klassen i en periode.

Midlertidig klassebytte for elever som viser krenkende adferd/mobber.

Permanent klassebytte for elever som viser krenkende adferd/mobber.

Bekymringsmelding til barnevernet.

Nivå 4:

Ved vold kan eleven vises bort fra en økt av lærer eller resten av dagen av rektor.

Politianmeldelse kan tas i bruk.

